

گفت و گو با دکتر فاطمه مرادی مسوول روابط عمومی انجمن علمی طب سنتی ایران

طب سنتی تا کجا می‌تواند طبابت کند؟

مرجان
نویسار دانشگاهی در
یشایایی
کشورمان است که از
عمر آن تقریباً ۱۳ سال

می‌گذرد. به نظر سازمان جهانی بهداشت، طب‌های سنتی مانند طب ایرانی برای آنکه وارد حیطه دانش پزشکی امروز شوند، باید دقیقاً مورد بررسی قرار گیرند. برای دانستن پاسخ برخی پرسش‌ها درباره طب ایرانی، با دکتر فاطمه مرادی، رئیس روابط عمومی انجمن علمی طب ایرانی گفت‌وگویی ترتیب داده‌ام که متن آن را می‌خوانید.

بعضی از منابع خطی طب ایرانی تایید و بعضی روان‌نویسی و به زبان امروزی برگردانده شده‌اند؛ بعضی نیز در مرحله آخر با مستندات و مقالات آمیخته شده‌اند، طوری که در حال حاضر، اولین جلد در ستامه طب سنتی ایران چاپ شده و ویرایش‌های بعدی هم در حال تدوین است

عربی بوده. کتاب‌های طب ایرانی به کدام زبان هستند؟ ترجمه شده‌اند؟

به جز برخی کتاب‌های معروف مثل قانون ابن سینا، قریب به اتفاق منابع طب ایرانی به زبان عربی قدیم هستند و به همان زبان هم ما آنها را می‌خوانیم. قانون ابن سینا را آقایی که تسلطی به زبان عربی داشت، در سال‌های قبل ترجمه کرده بود اما وقتی من دانشجوی طب ایرانی آن را می‌خوانم متوجه می‌شوم برخی از موارد اشتباه ترجمه شده، بنابراین ما نمی‌توانیم دقیقاً به آن ترجمه‌ها استناد کنیم.

سازمان بهداشت جهانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

در بیماری‌های بسیاری امکان این تطابق وجود ندارد. مثلاً، بیماری قویا در متون طب ایرانی را نمی‌توانیم معادل کامل یک بیماری پوستی امروزی بدانیم، ممکن است معادل اگر ما بدانیم و گاهی پسوریازیس. در واقع بسیاری از واژه‌های طب ایرانی بین ۲ یا ۳ بیماری کنونی همپوشانی دارند.

سازمان بهداشت جهانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

روش‌های جدید کار آماری انجام نگرفته. بارداری می‌نویسم که می‌تواند در درمان این بیماریان استفاده شود.

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟
سازمان بهداشت جهانی در مورد طب ایرانی چه می‌گوید؟

نظر سازمان جهانی بهداشت درباره طب سنتی

سازمان جهانی بهداشت در تعریف طب سنتی می‌گوید: «طب سنتی سابقه‌ای طولانی دارد. این طب خلاصه‌ای است کلی از دانش، مهارت‌ها و اقدامات پزشکی بر مبنای نظریه‌ها، باورها و تجربی که برای هر فرهنگی خاص خود است و چه قابل توضیح باشد و چه نباشد، برای حفظ سلامت و همچنین پیشگیری، تشخیص و بهبود و درمان بیماری بدن از آسیب‌های جسمی و روانی به کار می‌رود.»

در گزارش جهانی این سازمان درباره طب سنتی و مکمل در سال ۲۰۱۹ میلادی آمده است: «گزارش سازمان جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۹ درباره طب سنتی و مکمل تدوین شده است تا خلاصه موجود در اطمینان بخشی و اعتبار و داده‌های رسمی کشورهای عضو در زمینه طب سنتی و مکمل را بررسی کند.» به این ترتیب، به نظر می‌رسد، از نظر این سازمان طب سنتی بدون آنکه حکم در کنار گذاشتن آن داده شود، با توجه به نقشی که در عرصه پزشکی برای خود قائل است، باید همچنان بررسی شود.

سازمان جهانی بهداشت خاطر نشان می‌کند استفاده نادرست از داروها و روش‌های سنتی می‌تواند آثار منفی یا خطرناکی داشته باشد و تحقیقات بعدی لازم است تا اثربخشی و ایمنی داروها و روش‌های مورد استفاده در برخی از طب‌های سنتی تأیید شود. این سازمان یک راهبرد ۹ ساله برای حمایت از کشورهای عضو دارد که از نقش مثبت و سازنده طب سنتی در جوامع اطمینان حاصل شود.

سازمان جهانی بهداشت تا سال ۲۰۲۳ حمایت از کشورهای عضو برای تحقق اهداف زیر است:

۱. مهار و کنترل و به نظم در آوردن سهم فعلی طب سنتی و مکمل در سلامت، بهزیستی، سلامت و درمان مردم محور و نظام سلامت یکپارچه
۲. بهبود ایمنی و اثرگذاری طب مکمل و سنتی از طریق نظام‌مند کردن، تحقیقات و یکپارچگی محصولات، اقدامات و دست‌اندر کاران این طب در نظام سلامت به نحو مناسب.

طب سنتی که در کشورهای باستانی از جمله چین، مصر و هند سابقه‌ای طولانی دارد، تا روزگار ما اغلب در نقاطی رایج بوده که به دلیل فقر اقتصادی و کمبود امکانات و فرآیند تشخیص‌دهی رشته‌های پزشکی، امکان برخورداری از امکانات نوین پزشکی ممکن نبوده است. در قاره آفریقا به دلیل فقر، هنوز طب سنتی یا مکمل از روش‌های قالب درمانی است. در چین نیز که پرجمعیت‌ترین کشور جهان است، تا چند دهه قبل طب سنتی سهمی قابل توجه در درمان به خصوص در مناطق دورافتاده و روستایی داشته.

به این ترتیب، طب سنتی به دلیل قیمت مناسب و دسترسی آسان‌تر نسبت به طب امروزی، درمان‌دهنده و عوارض جانبی کمتر مورد توجه قرار گرفته اما از طرفی مطالعات اخیر نشان داده‌اند، گیاهان دارویی که پایه اصلی درمان در انواع طب سنتی در جهان از جمله طب ایرانی، هستند به دلیل داشتن برخی عناصر سمی یا فلزات سنگین یا واکنش‌های خطرناک با سایر داروها، می‌توانند خطرناک و باعث برخی عوارض جانبی مانند نارسایی کلیه یا صدمات کبدی شوند.

در برخی از کشورهای آسیایی و آفریقایی، تا ۸۰ درصد از مردم نیازهای اولیه بهداشتی خود را از طریق طب سنتی برطرف می‌کنند. زمانی که از طب سنتی خارج از فرهنگ سنتی استفاده می‌شود، آن را «طب جایگزین» در نظر می‌گیرند.

پزشکی مبتنی بر شواهد (به انگلیسی: Evidence Based Medicine)

که به اختصار EBM گفته می‌شود. می‌کوشد زبانی علمی و مشترک برای پزشکان به وجود آورد و از تلفیقی بین بهترین دانش موجود (شاهد یا Evidence) با تجربه بالینی و ارزش‌های بیمار استفاده می‌کند. شواهد که بهترین دانش موجود هستند عبارتند از: تحقیقات بالینی رایج که برای تعیین درستی و دقت تست‌های تشخیصی، اندازه‌گیری میزان تأثیر رژیم‌های درمانی، و مانند آن انجام می‌شود.

سازمان جهانی بهداشت خاطر نشان می‌کند استفاده نادرست از داروها و روش‌های سنتی می‌تواند آثار منفی یا خطرناکی داشته باشد و تحقیقات بعدی لازم است تا اثربخشی و ایمنی داروها و روش‌های مورد استفاده در برخی از طب‌های سنتی تأیید شود

سازمان جهانی بهداشت خاطر نشان می‌کند استفاده نادرست از داروها و روش‌های سنتی می‌تواند آثار منفی یا خطرناکی داشته باشد و تحقیقات بعدی لازم است تا اثربخشی و ایمنی داروها و روش‌های مورد استفاده در برخی از طب‌های سنتی تأیید شود

سازمان جهانی بهداشت خاطر نشان می‌کند استفاده نادرست از داروها و روش‌های سنتی می‌تواند آثار منفی یا خطرناکی داشته باشد و تحقیقات بعدی لازم است تا اثربخشی و ایمنی داروها و روش‌های مورد استفاده در برخی از طب‌های سنتی تأیید شود. این سازمان یک راهبرد ۹ ساله برای حمایت از کشورهای عضو دارد که از نقش مثبت و سازنده طب سنتی در جوامع اطمینان حاصل شود.

سازمان جهانی بهداشت تا سال ۲۰۲۳ حمایت از کشورهای عضو برای تحقق اهداف زیر است:

۱. مهار و کنترل و به نظم در آوردن سهم فعلی طب سنتی و مکمل در سلامت، بهزیستی، سلامت و درمان مردم محور و نظام سلامت یکپارچه
۲. بهبود ایمنی و اثرگذاری طب مکمل و سنتی از طریق نظام‌مند کردن، تحقیقات و یکپارچگی محصولات، اقدامات و دست‌اندر کاران این طب در نظام سلامت به نحو مناسب.

هدف از این برنامه انطباق شیوه‌های سنتی درمان با معیارها و ضوابط بین‌المللی پزشکی عنوان شده است. مدیر سازمان بهداشت جهانی برای آفریقا گفته است در حالی که کشورهای مختلف درصد یافتن واکسن و راه‌های درمان مبتلایان به ویروس کرونا هستند، تحقیقات در زمینه شیوه‌های سنتی و رایج درمان این بیماری باید مبنای علمی داشته باشد. تشکیل این کمیته با گزارش از ماداگاسکار همراه شده که استفاده از داروهای گیاهی را برای درمان مبتلایان به ویروس کرونا تبلیغ می‌کند. به گفته مقامات محلی، تقاضا برای این درمان به شدت افزایش یافته است. نیجریه گفته است که آزمایش‌هایی را روی این داروی گیاهی ماداگاسکار انجام داده که مشخص می‌کند که هیچ تأثیری در بهبود بیماران مبتلا به ویروس کرونا ندارد.

جمع بستری شده هم ۹۰ درصد بهبود می‌یابند، لذا ادعای درمان کووید ۱۹ با حنظل و بنفشه و گلاب و جوش شیرین و فلان شربت گیاهی و بهمان مکتب طبی و... اغلب دکانی بیش نیست، مراقب کاسبان کرونا باشیم»
به بی‌سی نیز در خبری با عنوان سازمان بهداشت جهانی باید مبنای علمی داشته باشد.
می‌کند، می‌گوید: «سازمان بهداشت جهانی و مرکز آفریقای کنترل بیماری‌های کمیته مشترکی را برای بررسی و راهنمایی تحقیقات پیرامون درمان‌های سنتی برای ویروس کرونا تشکیل داده‌اند.
کارشناسان این کمیته اطلاعات و راهنمایی‌های لازم را در اختیار کشورهای آفریقای قرار می‌دهند تا بتوانند کیفیت و کارایی شیوه‌های سنتی درمان را با روش‌های علمی بررسی کنند.